

Gépesített bánya

Az Ózdvidéki Szénbányák farkaslyuki üzemében pén- teken megkezdtek az üzem- szerű termelést a második, komplex gépesítési frontfej- tésen. A több mint három- ezer-öttszáz kalória fűtőérté- kű, alacsony hamu- és víz- tartalmú szénmezőben, a két méter vastag telepen szovjet önjáró biztosítóbe- rendezést szereltek be. A szén fejtését ugyancsak szovjet gyártmányú gép végzi. (MTI)

Tájékoztató

Az influenza- helyzet

Az elmúlt napokban Ba- ranya, Bács-Kiskun, Békés, Borsod, Csongrád, Győr- Sopron, Komárom, Szabolcs, Szolnok, Tolna, Vas, Veszprém és Zala megyéből ér- kezett jelentés, többnyire szórványosan előforduló influenzamegbetegedések- ről, egyes településeken a megbetegedések halmozódá- sát észlelték. Budapesten és Pest megye területén a meg- betegedések száma jelentő-

sen megnövekedett, és az influenza járványos mérete- ket öltött. Az eddigi tapasztalatok szerint a megbetege- dések lefolyása általában enyhébb, mint az elmúlt években volt. A megbetege- dettek mintegy 0,6 százalé- kát utalták kórházba. A betegek orvosi és gyógyszerellátása mindenütt biztosított. A következő idő- szakban az influenzás meg- betegedések számának to- vábbi emelkedésére kell számítani.

FOGYASZTÓI TÁRSADALOM

A külföldről, a fejlet- tőkés országokból visszatérő turisták gyakorta áradoznak a csillo- gó-villogó kirakatokról, me- sélnék, mi minden kapható arra felé, méghozzá milyen olcsón. A fogyasztói társa- dalom teoretikusai is azt magyarázzák, hogy ez az egyetlen lehetséges útja a fejlődésnek, az övék. Erre épít többek közt a konver- gencia elmélete, mely szerint a szocialista és tőkés orszá- gok mindenképpen közeled- ni fognak egymáshoz. Vagyis az ipari fejlődésnek, a szocialista országok gazda- godásának szükségességét fo- lyománya lesz szerintük a fogyasztói társadalom kiala- kulása. S valóban, a mi boltjainkban is egyre több az áru, egyre nagyobb a vá- laszték, a kínálat. Sokan úgy vélik, ezek az első lépések a fogyasztói társadalom felé vezető úton. Ezzel szemben a párt vezetői, országunk gazdasági és társadalmi éle- tének irányítói többször is kijelentették: Magyarorszá- gon nem volt és nem lesz célja a fogyasztói társada- lom.

Nincs itt valamiféle el- lentmondás? Hiszen az or- szág mindent megtesz, hogy lakói egyre jobban éljenek, hogy minél többen lakhas- sanak összkomfortos lakás- ban, hogy minél többen ve- hessenek iparcikket, minél jobban ruházódhassanak az emberek és így tovább. Lá- tva az ország gazdagodását, egyes nyugati teoretikusok azt hangoztatják, hogy ez már a fogyasztói társada- lomhoz vezet út kezdete. Miért mondjuk tehát, hogy nálunk ilyesmi soha sem lesz, ha az ország gazdagsá- ga, s lakóinak jóléte a cé- lunk? Érdemes erről néhány szót szólni.

Tízegyházy éve, amikor már nemcsak az ipart vol- tunk képesek fejleszteni, ha- nem a fogyasztást is, akkor sokat emlegették a frizsider- szocializmust, mondván: a jólét idegen a szocialista társadalomtól, negatív embe- ri jellemvonásokat szül. Ne- vetséges vádak voltak ezek. Hiszen a szocialista társada- lom felépítése csak igen fej- lett gazdasági alapokon le- hetséges és az elsőrendű társadalmi cél az ember-

jólétének megteremtése, fel- szabadításuk a gazdasági és természeti kényszerek alól. A cél: teljes emberré tenni az embert, ehhez pedig az eszközök bőségére van szük- ség.

De hát — állítják a nyu- gati teoretikusok — ebben ők előbb járnak. Náluk a fejlett ipar bázisán valóban az eszközök, az árucikkek meglehetősen bőségét képesek biztosítani polgáraiknak. Emberi célokat szolgálhatnak — mondják. Csakhogy ezek az emberi célok elvá- laszthatatlanok a profittól, s éppen ezért csak felemásan érvényesülhetnek, s az ottani társadalmi körülmények között a civilizációnak egy- fajta öngyilkos, emberellen- es modelljét alkotják meg.

Öngyilkos, emberellenes modell? Nem túlzás ez? Nem, csak a híreket kell böngészni hozzá, a csodás iparcikk-kínálat reklámjait. Eldobható villanyborotva — kiválóan alkalmas utazók- nak. Nagyon olcsó, tiz bor- totválcsozóra alkalmas. Nem kell az otthonit cipelni, ha- zautazás előtt el lehet dobni. Ugyanígy az egyszeri al- kalomra használható vasaló, a százárs használatra alkalm- as cipő és még számtalan csodabogár. Csakhogy veszé- lyes csodabogarak ezek.

A világ iparilag fejlett ré- szét így is szeméthyegyek ön- tik el. Alig-alig képesek már megbirkózni a mindent elárasztó, a levegőt, a vizet és a földet egyaránt mérge- ző szeméttel. S ezek az el- dobtató apróságok növelik a szeméthyegyeket, de profi- tot hoznak a vállalkozónak. S ez a fontos. Hogy mind- ez túlhajtott ipari termelés- hez vezet? — ki bánja. Pe- dig az eldobható vasaló üze- mébe behúzott összeggel meg lehetne oldani, hogy a gyár többi részlege ne szennyezze a levegőt, a vi- zet. Csakhogy az nem hoz profitot.

Hírek a világból. Velence Porto Marghera nevű ipar- negyedében olyan mérete- ket öltött a levegő szennye- ződése, hogy az egészségügyi hatóságok gázalarc viselésé- re kötelezték az ott dolgozó mintegy 50 ezer munkást, akik közül korábban sokan megbetegedtek. S minden- nek oka elsősorban a profi- tirt túlhajszolt termelés,

amikor a fogyasztás fokozá- sa érdekében mindenáron való termelést, de az orszá- got és lakóit nem gazdagító beruházásokat erőltetnek a cégek, piacot pedig felfoko- zott reklámhadjáratokkal te- remtenek a végsősoron ha- szontalan portékának.

Ezek és ehhez hasonlók a fogyasztói társada- lom olyan vadhajta- sai, melyek az adott társa- dalmi szerkezet lényegéből következnek. S mivel e társada- lom a bioszféra, s ezáltal az ember számára is öngyilkos gazdasági modellt hoz létre, sohasem lehet célja egy egészséges társadal- mi fejlődésnek. Hiszen nem csupán a környezetet mérge- zik feleslegesen, de pusztítják és elfogyasztják a föld pótolhatatlan, nélkülözhet- len ásványi kincseit. Mert ezeket is megvásárolható áruként kezelik, nem pedig mint az emberiség takaré- kosságát, megfontolt gazdál- kodást igénylő kincseit.

Való igaz, hogy mi is csak keveset költünk még a környezet védelmére, de ez érthető. Közel sincs meg ugyanis nálunk az a techní- kai bázis, melynek haszná- ból bőségesen telne a véde- kezésre. Nálunk egyelőre csak szűkösen telik erre, ha nem akarjuk felborítani a népgazdaság egyensúlyát. De máris összehasonlíthatatlanul szervezettebben védjük, gondozzuk tájainkat, műem- lekeinket — ha olykor ke- vesebb pénzből is —, mint sok fejlett tőkés ország. S ha majd több telik a nem- zetgazdaságtól, azt a töb- bet nem a fölösleges mütyü- rök és a mindenáron való fogyasztás oltárán fogjuk fölföldözni, hanem értelmes, kollektív célokra költjük majd.

Nem, nem lesz nálunk fogyasztói társada- lom. Az a célunk, hogy a jövőben minden em- bernek biztosítani tudjuk az adott kor technikai-gazdasá- gi helyzetéből következő ma- ximális lehetőségeket, esz- közöket. Kényelmes és jó lakást, a művelődés eszkö- zeit, s autót is, egyzóval a teljesebb emberi életet szol- gáló javakat. Nem szükség- szerűség a fogyasztói társa- dalom, pusztán a történelem zsákutcája. Vele szemben egyetlen választható alterna- tívá áll: a termelés és a gazdaság emberközpontúan, okosan megszervezett és ter- vezett fejlesztése, amely tud disztintválni, hogy mi a fon- tosabb: értelmetlen gyárt- mányok előállításra, vagy a környezet és az ember vé- delme. Olyan társadalom létrehozása, amely az ember javát nemcsak az üzletek kirakataiban látja megvaló- síthatónak, hanem az embe- ri létezés teljes szféráját felöleli.

Szavay István

Benke Valéria a finn fővárosban

Helsinkibe érkezett az MSZMP Központi Bizottsá- gának küldöttsége, Benke Valériának, az MSZMP KB Politikai Bizottsága tagjá- nak vezetésével. A küldött- ség a Finn Szociáldemokrata Párt meghívására tesz látó- gatást Finnországban, s ta- nulmányozni fogja a párt tevékenységét.

A nagyközségi tanácsok működése

Pénteken a Parlamentben együttes értekezletet tartot- tak a fővárosi és a megyei tanácselnökök, valamint a Hazafias Népfront fővárosi és megyei titkárai. A ta- nácskozásán részt vett Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a ko- rmány elnökhelyettese.

Az értekezleten a tavasz- szal esedékes általános taná- csi választások előkészíté- sének teendőiről tartott tájé- koztatót dr. Papp Lajos ál- lamtitkár, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnöke és Bencsik István, a Haza- fias Népfront Országos Tanácsának főtitkára. Ezt kö- vetően dr. Komócsin Mihály, a Csongrád megyei tanács elnökének előterjesz- tésében „A nagyközségi ta-

nácsok működésének Csong- rád megyei tapasztalatai” című téma került napi- rendre.

Megyénkben — mint az előterjesztés rámutatott — 11 nagyközségi tanács mű- ködik, itt él a megye lakos- ságának 16 százaléka. A nagyközségi tanácsi testüle- tek munkáját számottevő színvonal-emelkedés jelle- mzi elenyésző a formális na- pírendek száma, s kielégítő a testületi döntések törvé- nyessége. Az általában ked- vező helyzet mellett azon- ban még előfordult, hogy — különösen a kezdetkor — még jogalkalmazási bizony- talanság volt tapasztalható, s egy-két esetben jogsza- bálysértő döntést is hoztak. Kiforrott, módszereiben ki-

alakult a nagyközségi taná- csok végrehajtó bizottsági titkárainak a különböző szakigazgatási szerveket irá- nyító tevékenysége. Nem mondható el ez azonban a tanácselnökök általános fel- ügyeleti jogával kapcsolatos tevékenység helyes módjá- nak kimunkálásáról.

A tisztviselők iskolai, szak- mai felkészültsége jobb az országos átlagnál. (A veze- tők 55 százaléka felsőfokú iskolai végzettséggel, a vb- titkárok 70 százaléka pedig állam- és jogtudományi egyetemi végzettséggel ren- delkezik.)

Összegezve megállapítha- tó: a megyei tapasztalatok kedvezőek. Sikerült olyan szervezeti formát kialakítani, amely a közigazgatási szer- kezeten is elkülöníti az egységes község-kategóriák- tól azokat a településeket, amelyeknek lélekszáma, a környező falvakra való ha- tása és fejlődési távlatja a városhoz hasonló jellege- tességet mutat.

Ezt követően Klaukó Mát- tyásnak, a Békés megyei ta- nács elnökének jelentése a megyei, járási hivatalok te- vékenységének tapasztalatait summázták.

A tanácselnöki értekezlet dr. Papp Lajos zárszavával ért véget.

Nemzetiségi tanácskozás

Több nemzetiség, a Csong- rád megyében élő szlovákok, románok, délszlávok képví- selői tanácskoztak tegnap Szegeden, a Hazafias Nép- front Csongrád megyei el- nöksége, a Csongrád megyei tanács, valamint a Ma- gyarországi Nemzetiségi Szö- vetségek által rendezett aktí- ván. Hantos Mihály, a me- gyei tanács elnökhelyettese mondott elnöki megnyitót. Közönlötte a résztvevőket, közöttük Herczeg Ferencet, az MSZMP KB alosztály- vezetőjét, dr. Agoston Józse- fet, a megyei pártbizottság titkárárt, Ogyenyovics Milánt, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtitkárárt, Szilágyi Pétert, a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetségének főtitkárárt, Such Jánost, a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének főtitkárárt, Jáhni Lászlót, a szegedi járási pártbizottság titkárárt és dr. Abraham Ant- alt, a megyei tanács járási hivatalának elnökét.

Nagy István, a Hazafias Népfront Csongrád megyei elnöke tartott előadást. Szólt arról, hogy a tanácskozás az idén ősszel sorra kerülő or- szágos nemzetiségi kongres- zus előkészületeinek része. Ismertette továbbá a Csong- rád megyében élő nemzetisé- giek helyzetét. Mint mon- dotta, a megye összlakossá- gának egy százaléka, mint- egy 3 ezer ember szlovák, délszláv vagy román ajkú. Helyzetüket, ugyanúgy, mint a magyar ajkúakét, a szoc- ializmus építése, a közös munkában való tevékeny részvétel határozza meg. Al- kotmányba foglalt jogokkal élnek, részt vesznek a köz- életben, a vezetésben is. Szép számmal tevékenyked- nek a népfrontmozgalomban. Beszélt többek között a nemzetiségi kulturális életéről, arról, hogyan igye- keznek ápolni sajátos ha- gymányaikat, szokásaikat. Ebből a szempontból igen fontos az anyanyelv ápolá- sa, oktatása. Több helyen megszervezték a megfelelő nyelvi oktatást. Deszken szerb-horvát nyelvű iskolai csoport működik, 10 tanuló- val. Csanádalbertin ugyan- csak 16 tanuló ismerkedik a szlovák nyelvvel. Pityvaroson 40-en tanulnak szlovákul, három csoportban. Magyar- csanádán ugyancsak három csoportban 32-en román nyelvű, hatan szerb-horvát

nyelvű tanfolyamra járnak. Pityvaroson, Deszken és Ma- gyarcsanádán a nemzetiségi óvodában anyanyelvet be- szelős gondozó- és óvónő dol- gozik.

Ezekhez a kérdésekhez kapcsolódtak a hozzászólá- sok is. Először a nemzetiségi szövetségek főtitkárai fejte- ték ki véleményüket, majd a megyénkben élő nemzetisé- giek képviselői kértek szót. Elek Pál (Magyarcsanád), Jesits Lázár (Magyarcsanád), Garai György, Komár Pál és Juhász Imre (Pityvaros), Dovalovszki János és Dégi György (Csanádalberti), Ruzs Márk (Deszk), Ruzsin Milán (Újszentiván) és Tus- ka György (Ambrózfalva) mindenképp arról beszél- tek, hogy milyen sokat vál- tozott hazánkban a nemze- tiségiek élete, kapcsolata a felszabadulás óta. Ennek legfőbb oka a szocialista építésben való összefogás, a párt lenini nemzetiségi poli- tikája alapján.

Felszólalt a tanácskozás a Központi Bizottság alosz- tályvezetője, Herczeg Ferenc is. A tanácskozás Hantos Mihály zárszavával fejező- dött be.

K. I.

Nyúlgyár

Rendszeresen ellenőrzik a hízásra fogott tapsifülesek súlyát

Van néhány, lassan már hagyományossá mondható exportcikkünk, melyek az ilyenek asztalainak választékát bővítik: a békacomb, az éticsiga, a galambhús stb. Az utóbbi időben ezekhez egy újabb járul: a házinyúl húsa. A külföldi vásárlók, főként a franciák, a sváj- ciak és az olaszok csaknem minden mennyiség átvételé- re vállalkoznak.

A házinyulak húsának fog- yasztása az utóbbi évtized- ben vált „divattá”. Azaz pontosabban nem is divatról van szó, hanem annak fel-

ismeréséről, hogy a házi- nyulnak kalóriában szegény, nagy biológiai értékű fehér- jékben gazdag, könnyen emészthető húsa van. Ha- zánk legnagyobb nyúlgyárá- ban, a Bikali Állami Gaz- daságban — sokan Európa, sőt a világ legnagyobb nyúl- telepének tartják — a fehér- gyöngy hibrid házinyullal értek el jó eredményeket. Az anyafülesek évenként 35 —38 utódot hoznak világra — egyszerre 7—8 kisnyúl születik —, de remény van rá, hogy 50-re sikerül eme- lní az évi „hozamot”.